

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani dat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 83.

ANULU XXV.

Sibiu 20 Octobre (1 Nov.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru antai'a ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a d'ou'a ôra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, in 19/31 Octobre.

Generalulu Gurko nu s'a multiamitu cu luarea positiunei fortificate dela Telisiu, despre care vorbisemu in numerulu trecut, ci a incungiuratu insusi orasiulu si in 28 l. c. l'a bombardatu cu 72 tunuri. Dupa unu bombardamentu de d'oué ôre garnison'a orasiului Telisiu, 7 companii de infanterie si 3 tunuri, au capitulatu. Se vede ca generalulu Tottleben, care conduce tôte operatiunile in giurulu Plevnei, merge incetu dar' siguru. Se vorbesce ca asaltulu româniloru in 19 l. c. aru fi fostu facutu fâra invoirea lui, căci elu li-ar fi declaratu, ca aru fi prea timpuriu pentru asaltu.

Pe câmpulu de resbelu in Asi'a se petrece o alergare formală între generalii rusi si turci; premiulu acestei alergări 'lu va dobândi acel'a, care va ajuze mai curendu la fortareti'a Erzerum. Muktar-pasi'a cu restulu armatei sele batute, de abi'a ajunsu prin marsiuri fortiate la Zevinu, unde voi'a a odichni si a ocupă positiunile tari, s'a si treditu cu generalulu Heimann in dosulu lui si a fostu silitu a porni fug'a de nou. In acela-si timpu Ismail-pasi'a cu trupele sele intacte, si-a parasitu positiunea si se încerca a ajunge pe Muktar-pasi'a pentru de a se impreună cu densulu. Insa generalulu rusescu Tergucasoff calca urm'a lui Ismail-pasi'a si nu-lu scapa din ochi. Déca 'i va succede generalulu Heimann a se viri între Muktar si Ismail-pasi'a, si a impedeacă impreunarea lor, nu pôte finici o scapare pentru trupele turcesci, ajunse între d'oué focuri.

Cetimu in „Telegrafulu:“

Parodimu, 9 Octobre.

Nu este in de ajunsu a posedă trupe bine disciplinate, brave, indrasnetie, remâne inca grav'a misiune de a le conduce cu sange rece, a le mieniene moralulu si a profită că se dicu asi'a din sangele ce se varsa. Noi români gresimu pôte prin escesu de bravura si ofitierulu in valmasial'a luptei uita adesea importantulu seu rol, spre a intră in rendulu luptatorilor. Iéta pentru ce in fie-care lovire avemu a inregistră comparativu unu numeru prea mare de ofitieri, prea multi din aceia cari au impartasitu, in focu, in totulu viati'a soldatulu si cari au reclamatu că o onôre se impartia cu densulu ranele sêle. Este, o mai repetimu, unu netagaduitu semnu de eroismu, d'oué noi cari i jubimu că pe fii nostri, le ceremu mai multa cumpetare candu este vorb'a a versă acelu sange atātu de folositoriu tierii si care tocmăi din acést'a aru fi greu de inlocuitu.

V'amu aretatu in precedent'a mea epi stola ca lupt'a dela 7 curentu nu a avutu rezultatulu asteptatu, intru aceea ca redut'a N. 2 a remasu totu in posesi'a inamiculu, pe candu trupele române au conservatu positiunile lor in lucrările inaintate. Trupele ce au luat parte la asaltulu dela 12 1/2 ôre dimineti'a suntu batalionulu 1 de venatori d'oué companii si unu batalionu din regimentulu 15 de dorobanti, avendu că sustinere regimentulu 13 de dorobanti; éru in ataculu de sér'a s'a adaogitu regimentulu 7 de linie. In're ofitieri caduti, suntu locot. colonelulu Grigore Iónu din regimentulu 7 de linie. Capitanulu Toporanu din regimentulu 6 de dorobanti, capitanu Ganescu si sub locotenentu Lemnea din regimentulu 7

de linie, capitanu Groz'a din statu majoru, capitanu Scribni si locot. Marotinénu din regimentulu 5 de dorobanti, locotenentu Oprea Vasile din regimentulu 5 de dorobanti, locotenentu Iepurénu din batalionulu 1 de venatori, capitanu Dimitriu din regimentulu 5 de linie si alti, ale câror'a nume ne scapa in acestu momentu. Numerulu soldatiloru este inca fôrte mare pentru ataculu datu; elu se urca aprocsimativu la 900 ômeni, căci, o mai repetimu, in trupele române fie care pare ca voesce a avea ran'a sea si a nu se dá inapoi chiaru candu prinditi'a i aru consiliă, de câtu atunci candu se gasece in imposibilitate de a merge inainte.

Eri, Dumineca, 8 curentu, Marea Sea Domnitoriulu a asistatu impreuna cu statulu seu majoru românu si rusu la sântirea bisericii din satulu Poradimu. Acestu satu posedă de multu o biserica nouă d'oué timpulu, séu chiaru barbari'a turcilor, oprindu pe nenorociti bulgari a o consacrá, Mari'a Sea Domnitoriulu luă asuprai acést'a sarcina; elu ordonă a face sântirea care avu locu cu tóta solemnitatea cuvenita eri in marea bucurie a locuitorilor cari de siguru nu mai asistase la asemenea imposantu serviciu in bisericile lor. Sintirea s'a facutu de protopopulu din Turnu-Magurele, asistatu de toti preotii regimentelor române, cari apoi au luat dejunulu la Palatu; se dice chiaru ca Mari'a Sea a comandatu clopote pentru biserica serba, semnu de emancipare, căci este sciutu ca, ia tier'a turcului popôrele crestine nu au dreptu a avé clopote la bisericile lor, adeca a-si esercită religiunea cu tôte formele prescrise de lege.

Imprejurulu Plevnei linistea continua; trupele ruse si române reiau positi favorabile in fie-care di, pregatindu astfelu complet'a impresurare a orasiului. Timpulu continua a fi din cele mai frumôse, diu'a caldu, serile si noptile brumôse si reci, inse fara umiditate, spitalele, aceste barometre militare sigure, suntu fôrte urcate si numerulu bolnaviloru descresce pe fie-care di.

Voiu reveni in curendu asup'r'a sciriloru importante ce se voru putea culege in acést'a parte. Pâna atunci, ve rogu interveniti la directiunea postelor că diariulu d-vôstra se aiba cursu si pe aici, celu putientu pentru abonati că si celelalte diare. Vedemu fôrte raru „Telegrafulu“; de multe ori elu vine prin post'a rusésca!!

„Press'a“ din Bucuresci aduce corresponsenti'a următoare:

Dela lupt'a din nôptea de 3, escata între turcii aflatu, pe teritoriulu nostru, si între avantu-posturile rusesci, aflate in balta, nimicu importantu, de-si tunurile turcesci, aflate in bateriele de pre malulu dreptu si cele din monitôrele ce se preumbla pe Dunaré, asvârla, in fie-care di obusuri, contr'a posturiloru rusesci.

Armat'a rusa, aflatu aci, s'a divisatu in trei puncte: Stirbeiu, Ras'a, Ciocanesci (spre Olteniti'a). — Suntu tôte precautiunile luate pentru a opune resistentia in casulu cându turcii aru voi sa faca vre-o trecere intr'unu numeru mai mare. Pe lâng'a bateriele, in care suntu destinate a se asiediă tunurile de asediū (ce n'au sositu inca din caus'a norôloru), rusii au facutu transeuri spre ambele flancuri ale redutei turcesci, in apropiere că 2 kil. de dens'a, in care au in permanentia câte 400 ômeni.

Turcii nu mai au in redut'a de pre

teritoriulu nostru de câtu unu numeru fôrte micu de ômeni, posturi de observatie; parte din armat'a de aici a plecatu, fiindu inse inlocuita cu alte regimente. Rusii concentréza si aduna la punctulu Ciocanesci, vasele plutitôre de prin localitătile din prejuru (vase de capacitate mica, luntre, ceamuri). Scopulu adunarei lor nu se scie; pentru constructie de podu nu potu fi; se credu ca suntu pentru mici treceri de trupe.

Se astépta venirea Marelui Duce Constantin, care va avea comand'a corpului de armata aflatu aci A.

Din Sistov, cu dat'a de 20 Octobre, se telgraféza următoarele;

Intr'unu consiliu de resbelu, tîenutu de curendu la cuartirulu generalu imperialu, s'a decisu intr'unu modu definitivu, că armat'a se aiba curtieresele de iarna in Bulgari'a.

Podurile de pe Dunare voru fi aperate de intariri, asi'a ca sa fia la adapostulu ori carui atacu.

Unu lagaru, puternicu retransiatu se va stabili de partea Târnovei, pentru munitiunile si provisiunile de totu feliulu.

Parere despre români dinaintea Plevnei.

„Memorial diplomatique“, fôia franceza dara turcofila, 'si da următoarea parere despre români dinaintea Plevnei:

Se vede ca cu deosebire româniloru li s'au incredintiatu aপরার Gri-vitiei si lucrările de asediū cari se incep dela redut'a acést'a si mergu spre positiunile turcesci. Depesiele spunu ca români au fostu, cari au respinsu o iesire turcesca si au indeplinitu transierile suterane, dupa scirile mai nôue, pâna intr'o apropiere de 30 pasi de a d'ou'a reduta turcesca dela Griviti'a.

In luptele cele numeroase, de pe câmpiile cele adapate cu sange dela Plevn'a români au doveditu unu eroismu, pentru care 'i va felicită Europ'a. Mic'a armata a lui Carolu, la inceputu mai despretiuita de rusi, si dela care rusii se parea ca astépta numai ajutoriu relativu, le-au facutu servitiile cele mai pretiuite, cari nu se potu resplati cu tóta recunoscerea din partea rusésca. In momentulu, cându noroculu intorsese spatele armelor rusesci, români li-au saritu intr'ajutoriu cu o bravura, si fâra multe negotiari si si-au versatu sangele celu mai scumpu. Trei mii de soldati si siese-dieci de ofitieri, va se dica, a diecea parte din statulu efectivu, a fostu pretiulu celui dintâiu sacrificiu românesc.

Nu mai incape in doial'a, ca rusii au sa multamésca numai pretiosulu ajutoriu din partea româniloru, ca nu au facutu pâna acum dejă unu fiasco totalu inaintea Plevnei. Români au fostu cei dintâiu, cari au datu navala asup'r'a Gri-vitiei si totu ei au fostu, cari in 14 l. tr. au respinsu, cu perderi simtite, asaltulu celu desperatu alu coloneloru turcesci cari umblau a reocupă cu ori ce pretiu redut'a. In totu loculu, unde eră pericul, unde trebuia aparata o positiune in doial'a, séu unde trebuia salvata o situatiune critica, români s'au distinsu prin fapte cutezătoare si inteligente, admirate insusi de rusi. Români, scrie principele

Gorciacoff principelui Orloff, se batu de minune. Insusi imperatulu Alessandru a recunoscutu bravur'a româniloru impartindu 40 de cruci cavaleresci si pentru ofitieri, ba a recunoscutu si mai multu, dându principelui Carolu crucea de comandatoru alu ordinulu St. George, si primindu dela acést'a principe cordonulu celu mare alu „Stelei Romaniei.“

Semnele aceste de onôre, câscigate astfelu, de buna sêma suntu de mare insemnatate pentru cei ce le-au capatat. Rusi'a in sa este obligata Romaniei prin tratatu, unu obligamentu care, fia semnele de onôre câtu de pretiuite, nu-lu potu suplini. Rusi'a datoresce mai multu principatulu Romaniei, trasu fâra de voi'a lui intr'unu resbelu asi'a de sângerosu si perniciosu, si mai espusu decâtu Rusi'a in fricosiatelor consecuentie a unui desastru. Avemu bune sperantie pentru Romania, ca Rusi'a cându va sosi momentulu nu o va uită, cându in fati'a Europei se voru regulă conditiunile situatiunei celei nôue ce voru resultă din acestu resbelu.

„Fremden-Blatt“ din Vien'a, scrie cu privire la lupt'a româniloru din urma asup'r'a redutei „Plevniti'a“ urmatoriulu articulu:

Pâna in siantiulu celei de a d'ou'a reduta dela Griviti'a, iera nu chiaru in reduta, au ajunsu români navali-tori. Dupa raportulu oficialu primitu din cuartierulu generalu rusescu, acést'a reduta nu a fostu parasita unu singuru momentu de turci si astfelu reînnoirea atacului asup'r'a positiuniloru lui Osman-pasi'a s'a inceputu printr'unu sângerosu esiecu.

Căci in ciud'a saptaturiloru ce au pusu pe români in putintia de a se apropii scutite de siantiurile turcesci, atacurile facute in mai multe renduri de câtra tôte bataliônele românesci de locu nu au reusitu.

Astfelu dupa fôrte putientu timpulu sôrtea resboiului a parasitu pe tiner'a armata româna. Atunci, cându trupele principelui Carolu, luptându alaturea cu rusii, si-au luat botezulu de sange, la sfersitul dilei de lupta ele singure se puteau fală cu unu succesu statornicu.

Români s'au incuibatu in cea dintâiu reduta dela Griviti'a si increderea lor de a luă si pe cea de a d'ou'a eră cu atātu mai mare, ce câtu incercările de a luă cu asaltu au fostu inlocuite prin asediarea sistematica.

Nici nu se pôte in sa dice, ca ataculu din capulu loculu a fostu gresitu. Soldatii români au strabatutu pâna la siantiuri, ba chiaru si in siantiuri si au statu acolo vr'o ôra. De singuru ei au remasu in acést'a situatiune strimtorata numai incuragiându-se de speranti'a bine intemeiata, ca voru primi ajutoriu. Perspectiv'a de a primi ajutoriu nu puté sa fia cu totulu nefondata. Neavendu sa astepte ajutoriu dela reservele lor proprii, puteau sa-lu astepte dela rusii apropiati, care trebuiescu sa aiba unu viu interesu in luptele pentru luarea redutei.

Se scie ca rusii au lasatu dejă inaintea Plevnei pe unulu dintr'e generalii lor, pe bravulu Skobelev, fâra de ajutoriu; asta-data dar' ei cu atātu mai putientu au grabitu a veni intr'ajutoriu româniloru strimtorati.

De ôre-ce rivalitătile, ce s'au escatu

de cându cu norocosulu atacu alu românilor asupr'a celei dintâiu redute dela Griviti'a, între statulu majoru alu armatei mari si acelu alu armatei mici, între ofierii puterniculu Tiaru si ai amiculu principe, au pregatitu pôte in cercurile rusesci terenulu pentru principiulu, negresitu nu prea amicalu, ca aliatiloru credinciosi, pentru inadusirea mândriei, de locu nu le aru strică o lectie in form'a unui esiecu.

Dar' nu vomu caută mai departe motivele, cari au indemnatu pe rusi a lasă că batalionele românesce sa-si verse zadarnicu sângele in siantiurile dinaintea parapeturilor turcesce. Ne mulțiamim cu aceea, ca dupa tôte cele intemplate pâna in diu'a de astadi, putemu constată: ca cooperându si luându parte activa la resboiu, românii nu au câștigatu inca nimicu, de câtu ingrigiri grele si bine intemeiate pentru viitorulu tiei lor. Si in adeveru, orizontulu politicu alu principatelor dela gurile Dunarei atâtu spre média nôpte câtu si spre média di este acoperitu cu nori grei si barbatii politici din Bucuresci totu mai multu ne facu impressiunea unoru ômeni, cari se temu nu mai putienu de biruintia rusiloru decâtu de aceea a turciloru.

Dupa o stralucita biruinta rusésca românii anevoie se voru puté asteptá la o generôsa luare in sêma a conditiuniloru lor de esistencia si la o binevoitóre recunoscere a independentiei lor; iér' dupa o biruinta turcesca, suzeranulu victoriosu anevoie va primi sa intre in negociare cu vasalulu seu.

Atunci, se intelege, in strimtorarea momentulu politicii dela Dembovit'a 'si voru indreptá privirile spre acea parte a orizontulu, care nu e inca acoperita de nori amenintatori. Ei 'si voru aduce aminte si se voru simți fericitu, ca dincolo de granitiile Transilvaniei este inca unu puternicu vecinu, pentru care nu pôte sa fia indiferentu cum se voru regulá afacerile tieriloru din valea Dunarei si ceea ce se va intemplá pe teritoriulu cuprinsu între Pôrt'a de feru si gurile dela Sulina.

Ori-câtu de mare aru fi interesulu, cu care acestu vecinu privesce desvoltarea lucruriloru din Romani'a, elu se deosebesce de ceilalti vecini prin lipsa lui de egoismu. In Austro-Ungari'a nici unu politicu seriosu nu gândesce sa intinda granitiile stabilite in cele din urma tractate de pace, pretindendu cuceririle principelui Eugenu, — cari se intindeau pâna la Oltu. — In adeveru, câtu pentru acést'a Romani'a e scutita de ori si ce ingrijire. Nu voimu sa câștigâmu teritoriu si ômeni cu scaderea veciniloru nostri, voimu inse o Romanie între granitiile, pe cari le a stabilitu tratatulu dela Parisu acum 'doue-dieci si unu de ani, si tocmai pentru aceea nici nu ascultâmu la tipetulu de durere, ce nu de multu s'a sternitu in peteculu de tiéra, care odata erá rusescu, iér' acum e românescu, fiindu despartitu de Basarabi'a pentru a face unu deplinu adeveru din libertatea navigárei proclamata pe Dunare.

Dealtmintrelea cercurile guvernamentale române de multu aru fi trebuitu sa scie la ce se potu asteptá din partea Austriei. Inca pe candu se incheiasc conventi'a comerciala între Vien'a si Bucuresci, cabinetulu austriacu, a trecut cu vederea multe greutáti ale dreptulu gintiloru si a aretat, ca pune mai multa greutate pe amici'a Romaniei de câtu pe traditiile diplomatice. Austri'a a facutu atunci independintiei române concesiuni, pe cari românii nu aru fi trebuitu sa le uite atâtu de grabu. Si cum amu facutu atunci, vomu face totde-un'a. Noi nici odata nu vomu sili pe celu micu sa primésca unu tratatu leoninu, nici odata nu vomu incheiá o aliantia, care nu aru avea pentru celu mai micu si mai slabu că urmări decâtu strimtorarea, nevoile si pericolulu. Iér' acum, dupa ce va fi tre-

cutu prin amarele incercări si prin grele desamagiri, Romani'a va intielege ca nu aceia suntu adeveratii amici, cari promitu munti de aur, ci aceia cari nu lasa că in momentele de strimtóre sa i cautâmu in zadar. Si totu ce dicemu aici despre Romani'a se pôte aplicá si la Serbi'a, care vedendu cum românii au fostu lasati prad'a sortiei lor in fati'a Plevnei, trebuie sa fie cam discragiata. Anevoie serbii se voru simti incuragiati a pasi pe câmpulu de lupta, într'unu momentu candu legiunile intarite ale tiarului, spre marea uimire a lunei intregi, au statu cu pusc'a la picioru, privindu cum aliatii lor români erau mace-lariti de turci chiaru in siantiuri'!

Campani'a de iérna din Bulgari'a.

„Fremdenblatt“ publica din o péna fôrte competentu relativu la acést'a cestiune urmatoriulu articolu importantu:

In timpulu din urma s'a scrisu multu despre aceea, ca putea-va Rusi'a sa pôrte si o campanie de iérna sêu nu. Intru câtu potu constată acést'a analogiile istorice, noi amu aretatú dejá; acum insa s'aru cadea sa tragemu in cadrulu cercetáriloru nôstre, afara de vointi'a beligerantiloru, care este cea dintâia, si alte momente, care ne voru convinge ca o campania de iérna nu apartiene imposibilitátiiloru. Aceste momente si întrebări de ventilatu, suntu parte de natura climatica, parte de natura militara, si noi sa le atribuim amenduror'a aceeasi insemnatate. Mai inainte de tôte nu e asiá usioru de priceputu, pentru ce unele voci pledéza pentru iernarea armatelor ruse in Romani'a, de ôre-ce intrarea in cartierele de iérna apartiene acelei categorii de lucruri, cari se priveau cá unu reu necesariu pentru resbelele nôstre din timpulu vechiu, de multu anticuate si greóie. In resbelulu crimeicu, respective in anulu ce i-a precedatu, ostilitátiile au duratu tóta iérna, si nu vedemu, pentru ce acestea sa nu mai fia cu putintia si acum in contr'a tuturor esperientieloru. Armata de invasiune rusa, care acum se afla pe pamentulu bulgaru, e cu multu mai insemnata, decâtu cá in lunile de iérna cu caile, drumurile cele miserabile de comunicatiune, sa se póta tiené intacta; in cele de pe urma insa, esistenti'a armatei ruse in Bulgari'a e unu faptu, care nimicesce ori-ce contr'a calculu. Lânga acestea mai este a se adaoge si aceea, ca in timpurile nôstre inca nu a incetatú nici-odata o campania puru si simplu numai din caus'a calamitátiiloru climatice.

Si cari aru fi acele calamitáti climatice cari sa impiedice actiunea de fatia? Unii invetiati meteorologi dela „St. Petersburg. Zeit.“ si alte foi au aflatu, ca Bulgari'a aru avé o iérna cu multu mai frigurôsa si mai putienu ospitaliera cá Romani'a, ei au cutezatu sa sustie — pe bas'a a câroru observatiuni, e necunoscutu — ca Romani'a (platoulu celu cunoscutu alu teribililoru furtuni de zapada) spre nordu aru fi scutita de curenti puternici de ventu prin alpii Transilvaniei, pe cându platoul bulgaricu (care fiindu la sudulu Romaniei celei scutite de ventu, aru trebui numai sa profite de positiunea sea), e mai cercetatú de venturi in modu mai periculosu, si altele de acestea.

Mai nainte de tôte se pare ca se ignoréza, in Petersburg si in celelalte locuri, ca iérna din Romani'a nu devine teribila prin ventulu de nordu, sêu N. ostu ci prin furtunile de ostu. Celu dintâiu curentu, numitu si criveti, de ordinariu deschide anutimpulu friguosu, iér' ventulu celu cu multu mai puternicu de ostu, urméza in lunile iernei adeverate. E prin urmare invederatu lucru ca, Bulgari'a chiaru in urm'a positiunei sele cu Romani'a, nu remâne neatinsa de aceste curen-

to, cu tôte ca prin unele locuri, suntu mai putinu simtibile, intempnându ori ce curentu puternicu o stavila pronuntata de ridicaturile cele varii ale terenulu. Dar' chiaru si in casulu cându in Bulgari'a aru fi mai frigu, precum sustienu diaristii meteorologi din Petersburg, inca totu nu e motivu pentru incetarea inimicitieloru. Armata de invasiune rusa nu are sa se téma de o iérna aspra ci de un'a mai blânda, umeda; pentru ca pe unu terenu inghetiatu trupele potu operá cu mai multa inlesnire cu trenurile si tunurile lor, decâtu pe terenulu celu baltosu si plinu de noroiu, cum e acum in urm'a ploiloru de tómma.

(Va urmá.)

Diarele ruse suntu superate focu pe Serbi'a, de ce traganéza asiá de multu intrarea in actiune si de ce se târguiesc atát'a cu Russi'a, fipsandu nisce pretiuri si conditiuni esorbitante.

„Szovrem-Iztvestija“ se lépada cu deserversire de amicitia serbiloru pentru ca ceru dela rusi asigurarea incorporárei Bosniei.

„Fia, dice fôia rusa, déca Serbi'a va luá Bosni'a, Russi'a nu va lucrá pentru cá sa nu fia a ei sêu sa fia impededata. Ce mai vrea dar' Serbi'a? Cá Russi'a sa inlature obstacolele, cu alte cuvinte sa declare resbelu Austriei, cându acést'a aru fi contr'a intinderei Serbiei. Dar' acést'a n'aru fi unu pretiu prea mare pentru cei 30,000 ostasi serbi scosi cu bani rusesci, alu câroru ajutoriu e problematicu. Suntu asiá de indispensabili pentru Russi'a acei 30,000 serbi. A fostu o ocaziune cându nu intrarea in lupta, ci numai miscarea Serbiei erá utila. Acum acelu momentu a disparutu. Cu tôte acestea, Russi'a dupa opiniunea patriotiloru serbi, e datóre sa sacrifice sute de mii de soldati si milióne de franci pentru placerea unui micu principatu, care viséza rolulu Piemontulu. Dar' pentru ce amu face atâtea sacrificii? Pentru 30,000 ômeni sêu pentru ide'a de fraternitatea slava. Acést'a idea e frumôsa, dar' ofertele negociatoresci din Belgradu 'si batu jocu de ea. Cine face atát'a târgu-iéla, acelu s'a exclusu pe sine din aceea fraternitate. Guvernulu rusu nu se va dejosi cá sa primésca nisce conditiuni, cari numai prin mentionarea lor producu vatemare. Insa guvernulu serbu aru trebui sa judece, ca prin acést'a pune in jocu esistenti'a principatulu serbu.

„Cei mai caldurosi slavofili consiliaza pe Russi'a cá sa nu mai protéga pe Serbi'a, care nu scie sa fia recunoscátóre. Russi'a nu va perinici fára ajutoriulu ei, dar' va scí câtu de multu a degeneratu poporul serbu. Primulu resbelu orientalu ne-a aretatú cum trebuiescu pretiuiti serbii, si noi amu uitatu din generositate lectiunea. Lectiunea ce ni se dá acum, e cea din urma, si Russi'a nu va întârdiá a spune serbiloru decisiunea ei irevocabila.“

Superarea diariulu rusu e legitima, cáci si Serbi'a prea tiene la pretiu, si nu face cá altii.

„R. L.“

Greci'a si Turci'a.

„Correspondinti'a politica“ publica cuprinsulu ultimei Note a ministeriulu grecescu de externe, d. Tricupis, către ambasadorulu Greciei la Londr'a. Estragemu urmátórele din citatulu documentu cu dat'a de 22 Septembrie:

„Pe basa unoru noi instructiuni ale lordulu Derby, d. Wyndham atrase atentiunea ministrulu grecescu, ca este oportuna pentru Greci'a mentinerea unei neutralitati stricte si ne-partinitóre, ca Engliter'a, cá putere garanta pentru independintia regatulu elenicu si responsabila pentru plat'a datoriei grecesce, are dreptulu de a sperá ca consilierii regelui nu

se voru lasá se fie impinsi de dorintia unei marii nationale, nu voru incurcá natiunea într'unu conflictu vetamatoriu si ca supusii eleni voru fi impedicati de a provocá pe Pôrt'a la luarea de mesuri hostile prin acte neautorisate si de resbelu privatu. D. Wyndham a mai esprimat si satisfactiunea ce a simtitu cabinetulu din St. James prin declaratiunile si asigurările cele pacinice ale guvernulu elenicu. Cu tôte acestea, d-lu Wyndham a comunicatu d-lui Tricupis o nota in care Pôrt'a se plânge din nou ca Greci'a nu se tine de asigurările ce a datu. Bandele, care au trecut frunri'a n'au fostu rechemate, capii lor n'au fostu pedepsiti, s'au formatu bande noi, au fostu inrolati in secretu unu numeru mare de voluntari.

„Ministrulu Tricupis revine inca odata asupr'a notei adresata lui Photiades bey si in care a combatutu cu probe imputările Portiei. Acést'a Nota sustine ca acei cari au participatu la bandele ce sau refugiatu in Greci'a au fostu arestati si dati pe mân'a procurorulu din Lami'a, care i urmaresce in modulu celu mai aspru. Pôrt'a scie asemenea ca este detoriu recunoscintia pentru regularea actiunei comitetelor nationale. Intru ceea ce privesce pres'a, apoi legea grecésca da mijlóce de satisfacere acelor'a cari aru avea a se plânge contr'a diareloru. Nu este de trebuintia a ridicá fatia cu unu agentu diplomaticu alu Engliteriei insuficienti'a reclamatiunei Portiei cum ca pres'a grecésca 'si apera propriile ei afaceri. Intru ceea ce privesce inolarea secreta de voluntari in Turci'a, acést'a este in contradicere cu legea grecésca, care interdice primirea supusiloru streini in armata, Déru, afara de acést'a chiaru, este sciutu ca ori-ce tiéra are dreptulu de a inolá in armata s'a pe ori cine i va placea, si ca suntu in alte tieri legi care acorda naturalisatiunea tuturor a acelor'a care intra in serviciulu statulu.

Amerintiarea Portiei de a nimici reulu chiaru dela radecina, este de faptu fôrte seriôsa si trebuie sa des-tepte tóta grija acelor'a cari se interesezá pentru Greci'a sêu cari suntu responsabili pentru sigurantia ei. Cându mai alesu o putere, care a garantatu independintia Greciei, in locu de a opune unui asemenea limbagiu o desaprobare meritata, se insarcinéza din contra a-lu comunicá guvernulu grecescu, apoi devine veditu pentru guvernulu elenicu ca elu trebuie sa si caute in propriile sêle fortie o garantie pentru drepturile sêle si o incuragiare spre a urmá pe calea ce 'si a desemnatu, respectându drepturile celoru-lalti si grabindu desvoltarea fortieloru sele armate, spre a sili si pe altii se respecte drepturile lui.

„Guvernulu grecescu nu este dispusu se cumpere pacea cu sacrificarea drepturiloru sêle, si natiunea elena este gata se faca tôte sacrificiele pentru apărarea drepturiloru sele si indeplinirea datoriloru sêle in cris'a actuala. Nu prin darea de sfaturi de a se teme de amerintiari sêu de adeverate ostilitáti va putea fi mentinuta in pace natiunea elena; din contra, pericolele unui conflictu aru putea fi inlaturate prin faptululu de a face sa se respecte drepturile elenismulu.“

Correspondintie.

Vien'a in 28 Octobre.

Negociarile pentru reinoirea conventiunei vamale între Germani'a si Austro-Ungari'a neputendu ajunge la vre-unu resultatu positivu s'au intrepruptu definitivu. Plenipotentiatii Germaniei au plecatu din Vien'a cá dela o móra stricata si austriacii se paru a fi remasu inarmuriti. Incidentulu acést'a a provocatu o revolutiune puternica in sfer'a combinatiuniloru eco-

nomice si politice. Omenii cauta motivele acestei catastrofe internationale si adoratorii dualismului se ingrozesc de urmarile ei, căci se vedu în fatia unei stratagime, care tientesce la nimicirea pactului dualisticu. Ce se însemneze ast'a? se întreba ei. Nu voesc Germani'a sa încheie conventiune cu noi? Ast'a nu se pôte, căci Germani'a trebuie se scie, cumca noi în lips'a unei conventiuni vomu creă tarif'a autonoma, ne vomu luă refugiu la normative protectioniste în favorulu industriei nôstre si dispositionile acestea nu potu fi în interesulu Germaniei pre lenga tóta aplicarea principiulu retorsiunei!

Si într'adeveru se paru suspecte acelea motive, cari au rapitu indulgenti'a plenipotentiatiloru Germaniei si i-au silitu pre acesti'a sa renuncie de a negocia mai departe si se parascesca Vien'a fara nici unu rezultat; de asemenea nu se pôte admite din punctu de vedere economicu o tenuta prea rigoroasă din partea austriaciloru în acesta afacere dupa cum se exprima unele diuare, ci puru si simplu nodulu trebuie cautatu în alta regiune. Incidentulu lovesce indirectu în pactulu dualisticu, căci e evidentu, ca fara inoirea conventiunei cu Germani'a reinoirea pactului dualisticu este imposibila. Ungurii nu potu fi atatu de orbi, încatu sa nu prevêda daun'a, ce aru puté sa o aiba ei în casulu candu aru renoi pactulu cu Cislaitani'a, nefiindu regulata cestiunea vamala cu Germani'a.

Atat'a trebuie sa scie si ei ca o tarifa autonoma, ce aru trebuî sa se creeze în lips'a unei conventiuni cu Germani'a, aru aduce pre Translaitani'a în neproportionat'a positiune de a vinde eftinu si de a cumperă scumpu fara că sa aiba altu eculivalentu. Deci ori catu de tare le aru fi unguriloru de a renoi pactulu dualisticu, totusi aceea nu se pôte presupune, ca ei 'lu voru renoi si cu risicul unoru interese atatu de vitale cum suntu acelea ce potu se resulte din relatiunile internationale cu Germani'a si cu Cislaitani'a, căci unu atare actu n'aru însemnă nici mai multu nici mai putienu, de catu a si pune singuri focu la casa.

Dar' se vorbesce de unu provisoriu pre trei luni cu prolongatiune ier de trei luni, unu atare provisoriu nu pôte avé altu scopu de catu unu provisoriu si cu pactulu dualisticu si astfelu prelungirea unei situatiuni incurcate si nesigure.

Sa ne întrebâmu acum: Cine este autorulu intelectualu alu acestei situatiuni? Unu răspunsu categoricu la acesta întrebare aru avé unu caracteru prea indrasnetiu si de aceea mi se pare mai acomodat a-i dá unu răspunsu alternativu si a dice: Sêu Germani'a a creatu acesta situatiune din consideratiuni politice cu scopu de a mari incurcaturile si disolutiunea interna în Austro-Ungari'a sêu este o manevra a austriaciloru cu scopu de a nimici pactulu dualisticu.

Domnule redactoru! Ve rogu sa-mi dati voia, că prin stimabilulu d-vôstre organu de publicitate sa-mi exprim profund'a mea condolentia pentru regretabil'a trecere din viêtia a verulu meu *Alessandru Papiu Ilarianu*. Durerea mea ce simtu, este cu atatu mai mare cu catu, din intemplantare, n'amu fostu aici acasa nici în diu'a de 23. Octobree cându a muritu, nici în 27. Octobree cându s'a inmormmentatu, prin urmare în aceste momente supreme ale defunctulu nu i-amu potutu dá onorurile ce-i datoriamu că veru primariu, că amicu nedespartitu din cele mai crude ale nôstre tineretie si sotiu de scôla.

Vinu dar' atatu eu catu si soci'a mea si optu fii ai mei dimpreuna cu trei surori ale decedatulu, anume Carolin'a, Anic'a si Corneli'a, si con-

sortii acestor'a a ne depune omagiulu si a versă lacrimile nôstre ferbintî pe tristulu momentu alu celui mai scumpu si mai iubitulu dintre consangeni nôstri.

Fia-i tierân'a usiora si memori'a eterna!

Noi nici-odata nu-lu vomu uită.

Primiti dle redactore asigurarea prea distinctei mele stime si consideratiuni.

Sabiuu, 31 Octobree 1877.

Dr. Iosifu Hodosiu.

Procesu de pressa.

Sibiui, 12 Octobree.*)

În „Cărtile saténului român“, pe învelitoare, brosiur'a lunaria nr. 6 a aparutu o notitia intitulata: „*Cătile unguresci*“, care notitia manecându dela oprirea comitetelor pentru rânitii români, în urm'a espectoratiuniloru în foile magiare jidovesci biciuesce espectoratiunile acelorasi asupr'a armatei române în termini fôrte drastici, numindu foile magiare jidovesci cătile care latra, a căroru latratu petrunde pâna la regimulu ungurescu, care opresce prin „slugile“ sele constituirea de comitete române pentru venirea într'ajutorulu rânitiloru români. Notiti'a, facendu alusiune la cele ce s'au scrisu despre armat'a româna în foile unguresci, întreba: ôre soldatii români suntu mai sdrentiosi, mai flamendi, mai fricosi si mai neapti în manuirea armelor decâtu honvedii? iera la altu locu dice: ca mai bine facea românii, deca se plecâ sa plătésca tributulu turciloru decâtu unoru tandale cum suntu si magnatii unguresci.

Cam acest'a e cuprinsulu notitiei, pe care spatiulu nu ne permite a o reproduce în tóta estinderea. Destulu ca procurorulu de statu a gasitu ca notiti'a vatemala demnitatea organeloru regimulu si provôca contr'a autoritatiloru statulu si asiâ în întielesulu § 300 din codicele penalu trage la dare de sêma, respective pune sub acusa pre redactorulu fôiei Nicolae F. Negrutiu si pe tipografulu F. Wolf, în a cărui tipografia s'a tiparitu notiti'a.

În 13/22 s'a pertractatu dara acesta cauza la tribunalulu regescu de aici sub presidiulu dlui L. Schedius, asistatu de judecatorii d. Ianosy si d. P. Rosca, d. vice-notariu Haupt, subjudicatoriulu I. Badila că translatoru si de 12 juri.

Premitiendu aceste trecemu la pertractare.

Presedintele provôca (în limb'a magiara) pe dl. N. F. Negrutiu, care siedea alaturea cu dlu F. Wolf pe scaunulu acusatiloru, sa se scôle.

Dupa acést'a 'lu întreba, deca cunosce articolulu din cestiune si-lu recunosce de alu seu.

Respundiendu întrebatulu afirmativu i se ceru deslusiri asupr'a cuvintelor „cătiele“ si „latra“, în ce întielesu le-au aplicatu. La aceste raspunde ca în limb'a româna cuvintele aceste se aplica si la ômeni si ca aplicatiunea este în casulu de fatia la foile magiare jidovesci — continua

Pres. Se vede ca articolulu ataca si pe regimulu ungurescu, pentru ca se dice ca „petrunsu la regimulu ungurescu.“

Negrutiu. Cu acést'a amu voitu sa dicu ca regimulu ungurescu s'a influentiatu de foile antiromâne.

Pres. Cine suntu de a se întielege cându dici de „pecatosi“?

Negrutiu. Literatii si redactorii foiloru.

Pres. Acést'a nu se pôte, pentru ca d-t'a vorbesce de peccatosi, cari si în visu se temu de umbra, si asiâ nu ai pututu întielege decâtu pe regimu, care din temere a opritu constituirea comitetelor române.

Negrutiu. Cuventulu „peccatosi“ se

*) Vedi nr. 80.

refera la redactorii foiloru. Acesti'a suntu cuprinsi de frica că peccatosii.

Pres. Negi d-t'a asiâ dara ca articolulu a fostu indreptatu contr'a regimulu?

Negrutiu. Negu.

Pres. Cum justifici d-t'a atacurile indreptate asupr'a magnatiloru?

Negrutiu. În limb'a româna cuventulu „tandala“ si „straitia usiora“ au alta însemnătate nu că în limb'a magiara si nemtiésca. Espressiunile aceste se aplica la ômeni, cari umbla cu nasulu pe susu si nu-si vedu de trebile loru sêu le tandalescu.

Pres. Cum justifici d-t'a atacurile asupr'a honvediloru ca suntu sdrentiosi etc.?

Negrutiu. Eu nu amu disu despre honvedii unguresci ca suntu asiâ. Eu amu întrebatu, ôre honvedii unguresci suntu mai putienu sdrentiosi etc. decâtu soldatii romanesci? Dealtmintrea amu sa observu ca totu articolulu e ironia si humoristicu. Asiâ amu disu în gluma si despre români ca suntu „moti“.

Dupa ce presedintele întreba pe judecatorii asesori si pe procuroru, precum si pe aparatoriulu, deca nu au sa puna vre-o întrebare trece la alu doilea acusatulu la F. Wolf si-lu întreba (în limb'a nemtiésca) încatu a concursu si densulu la publicarea articolulu incriminatu.

Din responsulu acusatulu alu doilea se vede ca elu că omu alu trebei pre lângă conditiuni stipulate între densulu si redactorulu N. F. Negrutiu a luat asupr'a si tiparierea brosiuriloru lunarie „Cătile sateanulu român“ încependu dela brosiur'a a 6.; a cetitu articolulu fugitivu, dara pe catu pricepe elu limb'a n'a gasitu alta în articolu decâtu ca e indreptatu contr'a foiloru unguresci.

Dupa aceste iâ cuventulu procurorulu de statu I. Deesi mai întâi în limb'a magiara, apoi în cea nemtiésca. Densulu sustiene ca în articolu este insultata natiunalitatea magiara, magnatii unguresci, margeau'a natiunei, si honvedii. Articululu nu polemiséa cu foile unguresci, ci batjocoresce natiunea magiara, societatea, regimulu, comitii supremi, intarita asupr'a institutiuniloru si dispositiuniloru legali. Negrutiu recunosce a fi scrisu si datu în tipariu articolulu, de alta parte Wolff recunosce a fi conlucratu la tiparierea articolulu si asiâ este constatata obiectivu provocarea la turburare. Deci în întielesulu §. 300. alu cod. pen. cere dela juri recunoscerea amendurorulu acusatiloru de vinovati.

Aparatoriulu acusatiloru, dlu advocatu Arz de Straussenburg declara indata la începutulu aperierei sele, ca raru se intempla unui aparatoriu sa aiba o problema asiâ de usiora, cum este a sea la aperiarea acést'a. De aceea densulu, fara de cea mai mica reserva în consciinti'a sea dice ca acusatii au pretensiunea cea mai justa de a fi declarati de juri nevinovati. Trece apoi la cetirea §. 300. din codicele penalu, pe care este basata acusa si specificându cele cuprinse în §. un'a câte un'a, vine la rezultatulu, ca §-lu citatu, fatia cu articolulu incriminatu, nu se pôte aplică, deôrece în §. nu este vorb'a nici de regimulu ungurescu, nici de margeau'a natiunei, de magnatii, nici de honvedii. Aparatoriulu afla lucrul explicabilu, ca autorulu articolulu, că apartenatoriu unei natiuni democratice, cum este natiunalitatea româna, nu este cu aceea'si devotiune cătra magnatii; catu privesce pe honvedii autorulu articolulu, departe de a-i fi atacatu, afla din contra ca-i a laudatu, punendu-i în comparatiune cu armat'a româna, care, dupa cum cuprinde autorulu articolulu lucru, este o arta escelenta.

Nu este multiamitu cu traducerea oficiala a articolulu si mai cu sêma cu espressiunile „cătiele“, si „straitia usiora“. Alta însemnătate au cuvintele aceste în limb'a româna apli-

cate la ômeni. Termini de acesti'a se gasescu în diurnalistic'a din Austro-Ungari'a pe tóta diu'a si inca ce-va mai drastic decâtu în articolulu incriminatu.

Citêza unele pasagie din „N. fr. Presse, Tagespresse“. În cea dintâi vine vorb'a de „*Presslakaien des Grafen Andrássy*“, iera în cea din urma se numesce adres'a cehiloru indreptata cătra presied. comitetulu slaviloru „*hündische Adresse*“. „Budapesti Napilap“ numesce politic'a nôstra esterna politica „*miserabila*“ si despre min. presied. Tisza dice ca „pare ca e unu „feliu de comisariu dela tiêra, care a „ajunsu prin nepotismu la postululu seu“ si concludu ca, deca regimulu nu face nimic'a contr'a slaviloru „sa ne aperiâmu celu putienu noi magiarii prin ajutorulu nostru propriu contr'a pericululu. „Kelet“ cualifica procedur'a foiloru bismarkiane din Berlinu, cari stigmatiséa festivitatile turcesci din Ungari'a de anti-dinastice: „*berlini csahulás* (latratu berlinezu)“. „Kelet Népe“ dice, ca promissiunea lui Tisza de a se institui o banca de note în Ungari'a, este „*Humbug*“. Dara mai pre susu de tôte aceste este espectoratiunea diurnalulu din Aradu „*Alfold*“, în carea se dice: „Ungari'a are „unu inimicu pustiitoriu, de care în „impregiurările nôstre se pôte dice, ca „e mai periculosu decâtu rusulu aprôpe „ruinatu si care s'a aretatu cu multu „mai slabu, decâtu se pare, pentru-ca „ataculu fatisiu din partea acestui'a, „rass'a ungurésca cu innascut'a ei vi-tejia 'lu pôte învinge, cela-laltu inse „stôrce, pustiesce si nimicesce poporulu sub scutul legalitătiei, si acesta este dlu ministru de fincie Col. „*Szell*, pe care Ddieu ni l'a tramisu „spre pedépsa asupr'a tieriei nôstre, si „care cu activitatea sea si pâna acum „a facutu mai multa paguba cetatiuniloru patriei acesteia în avere, în „dustrie si comerciulu, decâtu invasiunea unui inimicu“.

Deci, deca astfelu de espectoratiuni — continua aparatoriulu — în foi publice trecu nepedepsite de autoritătile statulu, nu sciu cum s'aru puté pedepsi articolulu incriminatu.

Aparatoriulu demustra mai departe, ca tipografulu nu pôte fi vinovatu, deôrece densulu n'a sciutu si n'a pututu pricepe articolulu din cestiune.

Apoi apelêza la juri cu rugarea, ca avendu în vedere missiunea loru de consciintia publica sa-si dea verdictulu loru în deplina consciintia. Aparatoriulu în descrierea missiunei juriloru voiesce sa citeze unele pasagie din o cuventare a lui Unger. Procurorulu de statu observa, ca conformu § 66 din regulamentulu de pressa nu este iertata cetirea. Mai departe se provôca la §. 302 din codicele penalu, demustra ca articolulu atrage autorulu pedépsa, pentru ca provôca în contr'a unei natiunalitătii, a unei clase din societate si în contr'a honvediloru, cari dupa legile în vigôre constituiescu o parte întregitoare din armat'a comuna. Aparatoriulu, dupa ce fu îndrumatu de presidiu la observarea §. din regulamentulu de pressa, declara ca elu numai citatulu a voitu sa-lu cetésca, dara, deca acést'a nu-i este permis, usioru se conforméza, pentru ca elu scie ce se cuprinde în citatu si asiâ 'lu va enară, ceea ce si face. Dreptu replica la citarea §. 302, aparatoriulu arata ca acusa este basata pe §. 300 si asiâ întreba pe procuroru, ca de care §. se tiene densulu acum. Termina apoi cu rugarea indreptata cătra juri, că pe bas'a motivelor aduse de densulu sa declare pe acusatulu de nevinovati.

Pres. reasuma într'unu modu fôrte obiectivu si claru atatu în limb'a oficiala catu si în cea germana tóta pertractarea, adreséza si din parte-si vre-o câte-va cuvinte marcante despre misiunea si positiunea juriloru si formuleza întrebările, la cari au se raspunda

jurii afirmativu s'au negativu in modulu urmatoriu:

1. Domnii juri suntu convinsi in consciinta ca dlu Nicolau F. Negrutiu este autorulu articulului din brosiur'a a 6-a a f'iei periodice „Cartile sateanului român” din anulul 1877, care se incepe cu cuvintele: *Catielele unguresci* si ca elu l'a datu la tipariu?

2. Domnii juri suntu convinsi in consciinta lor ca dlu F. Wolff a conclucratu cu intentiune la tiparierea articulului din numerulu f'iei periodice, in care se afla articululu din intrebaria precedenta?

3. Domnii juri afla ca in articululu incriminatu s'au degradatu dispusetiunile autoritatiloru statului prin clevele, batjocura s'au ca in tipulu acest'a s'au provocatu la intaritare la ur'a si despectarea regimului s'au a organelor se singuratece?

4. Recunosc domnii juri ca acusatulu Nicol. F. Negrutiu este vinovatu, in intielesulu acusei?

5. Recunosc domnii juri ca acusatulu Fr. Wolff este vinovatu, in intielesulu acusei?

Dupa ac'est'a se retragu jurii in sala de consultare. Pe la 2 ore jurii 'si dau verdictulu lor: **nevinovatu!**

Jurii au respunsu unanimu la cele doue intrebari dintai cu „asiá”, la celelalte trei cu „nu.”

Dupa cum aflamu dlu procuroru de statu s'a rugatu de casarea pertractarei intregi a acestui procesu si de delegatiunea altui foru de juri.

Varietati.

(†) *Petru Badila*, asessoru alu Consistoriului archidiecesanu gr. or. parochu in Suburbiulu de josu alu Sibiiului si fostu Protopresbiteru alu Mercurei, a repausatu asta noapte in Domnulu, dupa o lunga si obositoare vietia, fiindu in servitiulu bisericei a-prope unu jumetate seculu. Fia-i tie-rin'a usiora!

*** *Inmormentarea lui A. Papiu Ilarianu*. In numerulu trecut am schitiatu numai in trasuri generali inmormentarea acestui barbatu ilustru alu romaniloru. Revenimu astadi asupr'a acestuiu obiectu, spre a areta mai pre largu cum a decursu.

La 2 ore conductulu precedatu de music'a militara, in parada deplina, de corulu seminaristiloru greco-orientali si de preotimea gr. catolica, care funtiuna ceremoniele rituali crescinesci, se puse in miscare dela spitalulu alie natiloru. Sicriulu era asediatu pe carulu funebru alu societatiei de *pompes funebre* decoratu cu cununi frumose de flori, trasu de patru cai si incungiu-ratu de unu numeru din inteliginti'a romana purtandu lumini de cera.

Nemijlocitu dupa sicriu urm'a dn'a Hodosiu, insotita de alte doue domne, ca cea mai de aproape rudenia a defunctului. Dupa aceste Escel. Sea Archiepiscopulu si Mitropolitulu Mironu Romanul, Vicariulu archiep. archimandritulu N. Pope'a, Ilustr. Sea dlu comite supremu alu comitatului Sibiiului Fr. Wächter. Dupa acesti'a unu numeru frumosu de onoratori de diverse nationalitati si confessiuni. Totu asiá o frumoasa cununa de femei mai cu s'ema romane.

Conductulu, dupa ce a sositu la biserica gr. catolica din suburbiulu P'ort'a Turnului, a intratu in biserica, unde s'a cantatu prohodulu. Aci dlu Protopresbiteru gr. cat. I. V. Rusu a rostitu o cuventare, in care a aratatu meritele defunctului. De aci au purcesu conductulu intregu la mormentulu carele este dea stang'a bisericei. Aci a rostitu dlu V. Babesiu alu doilea cuventu funebru, in care a schitiatu momentele cele mai insemnate din activitatea defunctului. Dupa asiedierea in mormentu a rostitu dlu N. P. Petrescu alu treilea cuventu, o de-

dicatiune din partea junimei ca unu duiosu adio defunctului.

*** (*Convocare*). Neputendu-se tie-ne adunarea generala a despartimentului I cerculu (alu Brasiovului si Trei scaunelor) alu asociatiunei transilvane pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu, in diu'a de 17 Iuliu in Cernatulu-Saceleloru, se convoca acum pentru a dou'a ora pe diu'a de 30 Octobru a. c. st. v. in biserica stei treimi de pe Tocile in suburbiulu Brasiovului.

Ioanu Petricu, Dr. *Nicolau Popu*,
directoru. actuariu.

*** *Apelu*. Ni luamu libertatea a adresá cu tota stim'a apelulu acest'a catre prea onorabili domni autori romani, se aiba bunatate a onora societatea nostra literaria „Petru Maioru” cu cate unu esemplariu gratuitu din operatele literarie, care le-au edatu pana acum, s'au le voru eda aducendu astu-feliu societatea in posesiunea instrumintelor, cari-i suntu neincungiu-ratu necesarii, ca se poata core-spunde chemarii se-le, si cari din lips'a medilocelor alt-cum nu le poate casciga.

Redicamu acestu apelu cu convingerea, ca prea on. dd. autori nu ni voru denega ajutoriulu!

Din siedinti'a comitetului tienuta la 21 Octobru st. n. a. c.

Budapest'a (Waiznergasse 12) in 24/10 1877.

Augustinu Dimitreanu, *Nestoru Opreanu*,
v. presedinte. secretariu

*** (*Sinuciderea unui colonelu de honved*). Herman Görgey, fostu colonelu in anii 1848—49 si frate alui Artur Görgey, si a descarcatu pusc'a dreptu in inma, in 8 l. c. ser'a. Elu a fostu advocatu si totodata casariu la casa de pastrare in Kesmars. Sinucisulu a falsificatu cambii in valorea de aproape 60,000 fl. Sic transit gloria revolucionariloru!

*** *Domnulu C. Petrescu* cu societatea s'a dramatica din Craiova, compusa din 12 persone si dirigiata de d'sa, va sosi in curendu la Sibiiu pentru a da unu ciclu de representari. Despre escursiunile d. Petrescu prin Banatu audimu vorbindu-se numai de bine si speramu ca si aici va sci se multimesca asteptarile publicului.

*** (*Date statistice asupr'a berei produse si consumate in Ungaria*). Productiunea berei in regatulu Ungariei s'a aflu si se afla si astadi intr'o stare putienu favorabila. Caus'a trebuie cautata parte in lips'a de apa si pivnitie potrivite, parte si mai alesu in productiunea atatu de insemnata a vinului. De unu timpu incocce negresitu consumatiunea si cu ea productiunea berei a sporitu destulu de repede. Care din statele europene cata bere a produsu pe anu in terminu de mijlocu, resulta din urmatoarele date statistice — estrase din renumitulu opu: „Statistik des Königreiches Ungarn, von I. H. Schwicker, 1877” — si anume:

Engliter'a a produsu 50·0 milioane hectolitru bere. Austro-Ungari'a 12·2 milioane hectol. bere. Bavari'a 9·8 mil. hectol. Russi'a 9·7 mil. hectol. Prussi'a 9·7 mil. hectol. Belgi'a 9·0 mil. hectol. Franci'a, 7·0 mil. hectol. Sacsoni'a, 1·5 mil. hectol. Oland'a, 1·3 mil. hectol. Svedi'a si Norvegi'a, 0·7 milioane hectolitru bere.

In privinti'a berei produse, Ungari'a intre statele europene urmeza abia dupa Oland'a; monarchi'a austro-ungara ocupa insa alu patrutea rang.

Asupr'a populatiunei berea se distribue in chipulu urmatoriu. Pe unu locuitoriu se vinu in:

Bavari'a, 219 litre de bere. Viretemberg'a, 154 litre. Belgi'a, 145 litre. Engliter'a, 118 litre. Sacsoni'a, 60 litre. Prussi'a, 39 litre. Oland'a, 37 litre. Austro-Ungari'a, 34 litre. Franci'a, 19 litre. Russi'a, 14 litre. Svedi'a, 14 litre bere.

Dupa cum vedemu, Bavari'a este „tier'a berei” par excellence; amu comite inse o mare gresielu, judecandu consumarea berei numai dupa ceea ce produce cutare tieru. Ac'est'a trebuie disu mai alesu despre Ungari'a, care a produsu pe anu cam 679,000 hectolitru bere si a carei populatiune se urca la 15,417,000 suflete, asiá ca pe unu locuitoriu nu s'aru veni decatu 4·4 litre bere pe anu. Ac'esta proportie se schimba in modu insemnatu, lundu in considerare marea catatime de bere ce se importa din Bohemi'a si alte tieri invocate. Cu tote aceste Ungari'a remane tier'a vinului si a vinarsului; acei cari consuma exclusivu bere se afla in mare minoritate.

Enorm'a deosebire ce se afla intre berea produsa in Ungari'a si Austri'a resulta punendu alaturea contributiunea de bere din ambele tieri. Ac'esta contributiune a representatu:

In Ungari'a	in Austri'a
in anulul 1860 1·1 mil. fl.	13·6 mil. fl.
„ „ 1865 1·0 „ „	15·0 „ „
„ „ 1870 1·23 „ „	19·0 „ „
„ „ 1872 1·48 „ „	23·3 „ „
„ „ 1873 1·43 „ „	26·2 „ „
„ „ 1876 1·18 „ „	24·1 „ „

In anulul 1872 au fostu in regatulu Ungariei (cu Croati'a si Slavoni'a) 299 bererii, cari au produsu 1,262,186 ferii aust. (a 40 cupe) de bere si cari au platitu contributiune o suma de 1,481,177 florini.

In terminu de mijlocu, regatulu Ungariei a importatu din Bohemi'a si alte tieri pe fie-care anu preste 202,100 maji de bere, care represinta sum'a considerabila de 1,011,400 fl. si nu a esportatu decatu 54,675 maji de bere in sum'a de 280,551 fl. va se dica, Ungari'a a consumatu bere straina in pretiu de preste 700,000 fl. pe fie-care anu.

*** (*Lictaru rusescu din prune secuiesci*). In anulul de fatia recolt'a prunelor in „secuime” a fostu manosa din sema afara. Profitulu insa a incursu mai alesu in pungile agentiloru rusesci cari, venindu cu gramad'a de prin Romani'a, au cutreeratu satele secuiesci, cumperandu prune si preparandu din ele preste 2000 maji lictaru. Acestu lictaru s'a espedatu in taberile rusesci, unde s'a vendutu si se vinde cu pretiuri piperate. Dupa cum vedemu, rusii intielegu mai bine ca secuii, cum este de a se exploata o recolta manosa.

Burs'a de Viena.

Din 19/31 Octobru 1877.

Metalicele 5%	64 —
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66 95
Imprumut. de statu din 1860	110 50
Actiuni de banca	829 —
Actiuni de creditu	212 40
London	118 —
Oblig. de desdaunare Unguresci	79 —
„ „ Temisorene	77 50
„ „ Ardelenesi	75 50
„ „ Croato slavone	85 —
Argintu	104 45
Galbinu	5 63
Napoleonu d'auru (poli)	9 50
Valut'a noua imperiale germana	58 40

Nr. 62 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu in parochi'a gr. res. *Andras-faleului-romanesco*, protopresbiteratulu Tarnavei-superiore, prin ac'est'a se escrie concursu cu terminulu de 20. Novembre st. v; cu care postu suntu impreunate urmatoarele emolumente;

- casa parochiala cu edificia necesarie pentru economia,
- dela 58 familii cate un'a metresa cucuru cu grautiu si 34 de metrese ovesu.
- portiunea canonica constatatoare din 8 jugere aratura si fenatiu.
- stol'a usata.

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor instruate in sensulu „stat.

org.” pana la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopr. gr. or. alu Tarnavei-superiore.

Alm'a, in 20 Octobru, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
1—3 prot.

Nr. 280 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu in comun'a Riusioru, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, la conclusulu reprezentantiei comunale, se deschide prin ac'est'a concursu, cu terminu pana la 30 Octobru a. c.

Emolumente suntu.

- Salariulu anualu in baii cu 200 fl. v. a.
- Cuarteru liberu gratuitu, si
- Lemnele necesarii de incalditu.

Doritorii de ocupa ac'esta statiune. voru avea a-si asterne suplicile lor bine instruate conformu prescrieloru statutulu organicu la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pana la terminulu susu aratatu.

Intru intielesulu decisulu reprezentantiei comunale a Riusiorului.

Fagarasiu 2/14 Octobru 1877.

Petru Popescu,
3—3 prot.

Nr. 142 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu in parochi'a de clas'a III. *Valea-Lupsiei*, protopresbiteratulu Lupsiei prin ac'est'a se escrie concursu cu terminulu de 30 Octobru a. c. st. v.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatoarele emolumente:

- cas'a parochiala;
- dela 140 familii cate o di de claca seu 40 cr.;
- 20 fl. din arunculu servitoriloru bisericesci;
- venitele stolari, cari tote computate in bani dau unu venitu anualu de 321 fl. 70 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor instruite in sensulu stat. org. pana la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu Lupsiei.

Ofenbai'a, in 6 Octobru, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch.

Ioanu Danciu, m. p.
3—3 adm. ppescu

N. U. 866/1877.

Publicare de licitatiune.

De ore-ce adunarea generala a celoru siepte judetie nu a incuviintiatu rezultatulu licitatiunei dela 23 Octobru a. c. pentru esarendarea dominiulu celorru siepte judetie, Talmaciulu asiá se pune pentru esarendarea acestuiu dominiu pe 6 ani dela 1 Ianuariu 1878, unu terminu de o noua licitatiune, si adeca in 13 Novembre 1877 la 9 ore inainte de media di in cancelari'a universitatiei sasesci, cu adausulu, ca pretiulu, cu care se incepe licitarea, este 9300 fl. pe anu, dupa care suma suntu a se depune inaintea comisiunei de licitare, din partea doritoriloru pana a nu se incepe licitatiunea, 10% in bani gat'a, seu in harthii de statu dupa cursulu dilei.

Cei ce voru obtiene arend'a suntu obligati, celu multu in 3 septamani dela aprobarea contractulu, a depune o cautiune egala cu arend'a de unu anu, fia in bani gat'a, fia in harthii de statu, seu in realitati.

Conditiiunile lictarei si arendarei se potu cunoce mai deaprope in cancelari'a susu numita in orele de cancelaria obicinuite.

Din siedinti'a adunarei generali a VII judetie. Sibiiu 25 Octobru 1877.